

Motion till riksdagen 2019/20:542

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Sveriges vapenlagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensfrågor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstid för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa femårslicenser för vapen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begreppet synnerliga skäl i vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att svensk vapenlag alltid ska gå före EU:s direktiv och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om auktorisation av skyttesammanslutningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara tillåtet att tillfälligt förvara licensbelagda vapen i andras vapenskåp och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapengarderoben bör utökas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intyg om lån av skjutvapen och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvaring av ammunition och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta fler patroner vid björnjakt med halvautomatiskt vapen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om europeiskt skjutvapenpass och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en relativt hård lagstiftning för innehav av legala vapen. Reglerna för innehav och förvaring har skärpts i flera omgångar de senaste årtiondena och samtidigt kan man observera att få legala vapen och militära vapen används av kriminella. Av allt att döma använder sådana personer i stället sig av insmugglade illegala vapen. Det är endast ett par skjutvapenbrott om året som kan kopplas till legala eller tidigare legala vapen. Samtidigt stjäls ytterst få vapen från privata ägare, framförallt när man ställer stölderna i relation till hur många inbrott som begås och hur många vapen det faktiskt finns i svenska hem. Med andra ord är det inte lagarna för de legala sportskyttar och jägare som är aktiva i Sverige som behöver skärpas utan snarare problematiken med insmugglade vapen. Det är värt att komma ihåg att jakt- och sportskytتهobbyn är en stor folkrörelse i Sverige och lagstiftningen på området måste också ta hänsyn till det legitima intresse som medborgarna har för en meningsfull fritid.

Hösten 2013 sammanträdde Sverigedemokraternas partistämman för årsmöte med ombud från varje lokalavdelning. Där fattade hela partiet, som består av många sport- och jaktskytteengagerade medlemmar, ett kollektivt beslut om att partiet inte kommer att stödja några förslag som inskränker vapenägandet för Sveriges sportskyttar och jägare på ett orimligt sätt.

Det är denna hållning vi fortsatt kommer att driva. Sverigedemokraterna kommer därför kategoriskt att rösta nej till alla onödiga inskränkningar av det legala vapenägandet.

En ny tillståndsmyndighet

Polisens verksamhet på vapenlicensområdet har under flera år varit mindre välfungerande. Trots tämligen klara riktlinjer från lagstiftaren rörande den principiella inriktningen av svensk vapenlagstiftning så har resultatet blivit något annat än det

avsedda. Stark kritik har riktats från utövare av hobbyn rörande bedömningar från myndighetens sida parat med mycket långa handläggningstider som varit normaltillståndet under flera år. Det saknas även i princip helt sakargument för att ett sådant försvårande av situationen för svenska vapenägare skulle påverka kriminaliteten i Sverige på något meningsfullt sätt. Därför bör tillståndsverksamheten flyttas från Polismyndigheten till en helt ny jakt- och viltmyndighet. Riksdagen har redan tillkännagivit för regeringen att en sådan myndighet ska inrättas. Regeringen bör genomföra detta skyndsamt och återkomma till riksdagen med förslag om att tillståndsverksamheten för vapenlicenser förflyttas till denna.

Handläggning för vapenlicens

Avlastas Polismyndighetens handläggning av vapenlicenser bör man arbeta för att korta ned handläggningstiden och införa en tidsgräns på tre veckor för korrekt ifylld ansökan.

Tidsbegränsade licenser

Licenser för enhandsvapen ges ut i femårsperioder, efter vilka utövarna är tvungna att ansöka på nytt om licens. Detta förfarande leder för närvarande till ett omfattande behov av dokumentation för enskilda skyttar eftersom polisen begär in loggböcker på tävlingsresultat, typ av vapen, resultat, namnteckningar från skjutledare med mera. En sådan ordning gör till exempel att det blir svårt för skyttar i glesbygd att skjuta på egen hand om ingen skjutledare finns till hands för att intyga att skyttet har ägt rum. En rimligare ordning torde vara att föreningen genom ett enkelt intyg skriver under på att den enskilde skytten är aktiv i föreningen.

Kombinationen av de höga kraven på dokumentation parat med behovet av att förnya licensansökningen vart femte år leder till en situation som försvårar även för aktiva och seriösa skyttar att upprätthålla sin verksamhet inom hobbyn. Det finns exempel på mycket aktiva tävlingsskyttar som genom enkla misstag lämnat in en något försenad ansökan och därefter mer eller mindre varit tvungna att göra sig av med sina vapen på grund av en mycket strikt tolkning från myndighetens sida. Med tanke på att det är extremt ovanligt att legala vapenägare, eller deras vapen, figurerar i kriminella sammanhang så framstår en sådan hård reglering som obehövlig. Därför bör systemet med femårslicenser avskaffas. Riksdagen har sedan tidigare tillkännagivit detta för regeringen som skyndsamt bör återkomma med ett sådant förslag.

Avskaffa formulering synnerliga skäl i vapenlagstiftningen

I vapenlagen förekommer sedan 1934 begreppet synnerliga skäl vid bedömningen av tillstånd för vapeninnehav. I de allra flesta juridiska sammanhang utgör formuleringen en mycket stark begränsning av möjligheterna att få tillstånd. I förarbetena till just vapenlagen samt i själva lagtexten framgår dock att det inte är så begreppet ska tolkas i detta sammanhang, utan i stället som ett sätt att kräva dels en viss uppnådd ålder hos den sökande, dels en uppnådd skjutskicklighet. Tyvärr har detta, trots flera klagoranden från lagstiftaren kommit att tolkas på ett mer restriktivt sätt. Detta är olyckligt och gör det svårare för enskilda skyttar att få tillstånd än vad lagstiftaren har avsett.

Därför bör begreppet synnerliga skäl utmönstras ur den svenska vapenlagstiftningen och ersättas med en tydligare uppräknning av vilka krav som ska ställas. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Svensk vapenlag före EU:s direktiv

Sverigedemokraterna vänder sig emot att EU-direktiv kan sättas över svensk vapenlagstiftning. Sverige har sedan länge en egen vapenlag och det nationella parlamentet ska ha den högsta beslutsmakten. Öppna gränser är en lätt väg in för illegala vapen. Det vore en betydligt mer effektiv åtgärd att införa permanenta gränskontroller än att försvåra för många jägare och sportskyttar att utföra jakt, viltvård och få utöva sin rätt till tränings- och tävlingsskytte. Sverigedemokraternas hållning är att den svenska linjen måste utmynna i att man i stället underlättar legalt vapenägande och försvårar det illegala. Regeringen ska därmed tydligt verka för att Sverige återtar beslutsmakten för de frågor som ryms inom EU:s vapendirektiv.

Auktorisation av skyttesammanslutningar

Kraven för att en skyttesammanslutning ska få auktorisation från polisen är att den är en stabil organisation, att den bedriver skytteverksamhet samt har hög säkerhet – det vill säga samma krav som skyttesammanslutningar måste uppfylla före lagändringen.

Exakt hur kraven på stabil organisation, bedrivande av skytteverksamhet och säker vapenhantering ska utformas är inte reglerat i lag eller förordning. Regeringen har i stället bemyndigat polisen att meddela föreskrifter om närmare krav. På så sätt kringgår regeringen riksdagens granskning av huruvida de specificerade kraven är väl utformade,

och huruvida de påverkar Sveriges jakt- och sportskyttar negativt eller ej. Detta är något Sverigedemokraterna inte kan ställa upp på.

Remissinstanser såsom Förvaltningsrätten i Uppsala, Naturvårdsverket, Jägarnas Riksförbund och Sveriges Vapenägares Förbund har tidigare ansett att regeringen borde ha redovisat de närmare kriterierna för auktorisation öppet genom att de införts i lag. Detta särskilt med avseende på att regeringen inte har påvisat något konkret problem med den nuvarande ordningen.

Detta bör anses vara en orimlig inskränkning av skytteföreningars verksamhet. Regleringen kring auktorisation av skyttesammanslutningar bör stadgas i lag och förordning. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Tillfällig vapenförvaring

Det förekommer i dag att personer som är jägare eller hobbykyttar har ett behov av att förvara sina vapen utanför det egna hemmet. Ett skäl kan vara att en längre frånvaro från hemmet parat med ensligt boende kan inge oro för inbrottsrisk. Ett annat skäl kan vara att jaktmarkerna för en enskild jägare ligger långt ifrån hemmet. Det framstår som orimligt att seriösa personer med vapenlicens inte tillfälligtvis kan förvara sina egna vapen i ett vapenskåp hos en annan skytt. Svensk vapenlagstiftning bör förändras för att möjliggöra detta.

Utökad vapengarderob

I dag är maxgränsen sex vapen för en jägares vapengarderob efter en särskild behovsprövning av vapen fem och sex, vilket är fullt tillräckligt för de flesta jägare. Men då jakten har ändrat sig och vi kan se ett annat behov av vapen för en speciell inriktning, exempelvis eftersöksspecialister, vakjägare eller att man vill ha olika kalibrar beroende på vilket vilt man jagar, t.ex. vildsvin, björn eller älg, bör en utökning av antalet vapen i vapengarderoben genomföras.

En annan aspekt av detta är exempelvis att man kan ärva vapen som känns betydelsefullt och här kan ofta begränsningen av vapengarderobens maxantal sätta käppar i hjulet för den enskilde vapenägaren.

Riksdagen har sedan tidigare tillkännagivit att begränsningen av antalet vapen som en jägare får ha i syfte att möjliggöra innehav av ett större antal vapen. Regeringen bör skyndsamt återkomma med ett sådant förslag.

Intyg om lån av skjutvapen

En jägare som vill fullfölja en jaktsäsong på exempelvis älg ska inte behöva begränsa sin jakttid till ett par veckor, på grund av att denne inte äger ändamålsenligt vapen.

Därför ska auktoriserad vapenhandlare ha möjligheten att lämna ut låneintyg i fyrtiotvå dagar (sex veckor) efter att ansökan om lån av skjutvapen inkommit och godkänts.

Förvaring av ammunition

De som har vapenlicens ska även äga möjligheten att förvara ammunition till vapen man själv inte har licens för, om ammunitionen tillhör den vapenklass man redan är godkänd för. Det finns ingen anledning att försvåra förvaring i dessa fall.

Fler patroner vid björnjakt med halvautomatiskt vapen

Vid jakt på björn får halvautomatiska vapen användas endast om de kan laddas med maximalt två patroner i magasin och ett i patronläge.

En jägare ska inte riskera att fällas för jaktbrott för att lagen inte främjar jägarens säkerhet. Flera dödsfall och andra incidenter har inträffat de senaste decennierna vid möte med björn. Till syvende och sist handlar det om jägarnas säkerhet.

Lagen innebär att en jägare som jagar älg begår ett grovt jaktbrott om denne blir tvungen att använda vapnet vid ett möte med en björn. Lagen bör ändras med utgångspunkten att halvautomatiska vapen som kan laddas med maximalt fem patroner i magasin och ett i patronläge får användas vid björnjakt.

Översyn av reglerna om europeiskt skjutvapenpass

Att främja det ansvarsfulla användandet av legala vapen vid bland annat jakt och tävlingskytte är en naturlig del av ett välfungerande vapenägande. De hinder som idag ställs upp, både vid jakt och internationella skyttetävlingar, är inte ändamålsenligt utformade. Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att en översyn av reglerna gällande europeiskt skjutvapenpass och införsel av legala vapen till Sverige bör ske. Det är av vikt att regeringen skyndsamt bereder ärendet och återkommer till riksdagen med ett sådant förslag.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Henrik Vinge (SD)